

EMELKEDIK A SZÖVEVÉNYES CÉGBIRODALMAK SZÁMA

2022-ben jóval kevesebb cég jött létre Magyarországon, mint a járvány alatt, azonban az új szereplők aránya megnőtt, a cégbirodalmak pedig tovább növelték részesedésüket.

2022-ben kevesebb mint 30 ezer új társas vállalkozás jött létre Magyarországon, ami jelentős csökkenés az előző évhez képest, de nem kiugróan alacsony érték a járvány előtti időszakhoz viszonyítva. Látványos az új szereplők arányának növekedése, míg 2021-ben csak minden ötödik, addig 2022-ben már minden negyedik vállalkozás – korábbi vállalkozásokhoz nem kapcsolhatóan – ténylegesen új szereplőnek számított. „Hogy „vérfrissítés” zajlik vagy egy természetes evolúciónak vagyunk szemtanúi, még nem dönthető el. Az új szereplők arányának növekedésében közrejátszott a KATA-s adózók 2022 év közbeni szabályváltozása is, mivel szeptemberben az elmúlt 5 év legmagasabb havi cégalapítás számait látjuk, ami meghaladta a 3600-as cégszámot” – mondja Alföldi Csaba, az OPTEN céginformációs szakértője.

Az adatok alapján az újonnan induló társas vállalkozások több mint 57 százalékának menedzsmentjében van olyan aláíró, vagy tulajdonos, aki először tölt be hasonló szerepkört. Közel 44 százalékukban minden tulajdonos és ügyvezető számít új szereplőnek, és 24 százalékot meghaladóak azok, amelyek sem címkapcsolattal, sem személyi kapcsolattal nem köthető korábbi vállalkozáshoz.

Újonnan induló vállalkozások száma korábbi céghez kötődésük függvényében

Év	Cégalapítás	Nincs kapcsolat korábbi céghez	Minden tulajdonos / ügyvezető új szereplő	Legalább egy tulajdonos / ügyvezető új szereplő
2017	26 747	22,44%	35,89%	54,07%
2018	27 656	23,19%	38,09%	55,68%
2019	29 019	23,51%	40,35%	56,65%
2020	28 947	25,47%	41,03%	56,92%
2021	33 819	21,40%	41,58%	57,04%
2022	29 548	24,10%	43,73%	57,23%

2022-ben a cégalapítási kedv visszaállt az „egészséges mederbe”, és mintha a járvány okozta válsághangulat ebben az évben már nem lett volna érzékelhető. A gazdasági kihívások másik vetülete – a háború és az energiaár emelkedés – növelhette volna a cégalapítási kedvet, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy válságidőszakban általában több a teljesen új vállalkozó, akik jellemzően korábban alkalmazotti szerepkörben dolgoztak. A kényszervállalkozói kör nem jelent meg azonban nagy számban a cégalapításnál, mivel a háború és az energiaárak miatt kialakult gazdasági nehézségek 2022-ben nem járt tömeges elbocsátásokkal. A KATA szabályokban bekövetkezett évközi változás viszont az egyéni vállalkozók egy részét társas vállalkozások alapításába kényszerítette, amelyet leginkább a szeptemberi adatok tükröztek vissza. „Ha a KATA változástól eltekintenenk, akkor azt látnánk, hogy a cégalapítási kedv nem mutat válsághangulatot 2022-ben, azok számában nincs kiugró változás, és sokkal inkább a vállalkozói tudatosság tükröződik vissza, mint a spontaneitás” – mondta Alföldi Csaba.

Ha a tendenciától függetlenül nézzük az arányokat, megállapítható, hogy nagy részben a magas hazai cégfluktuációnak tudható be, hogy kevés az új szereplő. Az újonnan induló vállalkozások várható

élettartama viszonylag alacsony, gyorsan cserélődnek a piac szereplői, de a cserélődés inkább csak a vállalkozások szintjén jelenik meg, maguk a vállalkozók és ügyvezetők új vállalkozásoknál folytatják munkájukat.

A hazai cégbázis szövevényes térképe tovább növekedett 2022-ben. Az adatok alapján ugyanis egyre több azon vállalkozók száma, amelyek közvetlenül irányítanak sok vállalkozást. Jelenleg több mint 6 ezer vállalkozónak van közvetlen befolyása legalább hat vállalkozás felett, míg közel ezren 10 feletti céges kapcsolattal rendelkeznek. Ezekben a körökben látványosabb a növekedés, 1 év alatt több mint 170 fő lépett be ebbe a szegmensbe.

Tulajdonosok száma a hozzájuk közvetlenül köthető vállalkozások számának függvényében

Tulajdonolt / Irányított cégek száma	2018	2019	2020	2021	2022	
	Személyek	Személyek	Személyek	Személyek	Személyek	Arány
1	635 364	615 057	594 369	599 556	588 203	78,99%
2	114 766	112 012	109 541	109 554	106 703	14,33%
3-5	45 172	44 431	43 901	44 418	43 721	5,87%
6-10	4 715	4 789	4 814	4 952	5 075	0,68%
10 felett	719	788	820	902	957	0,13%

Fontos hangsúlyozni, hogy ezek a számok csak a közvetlen befolyást jelentik, a közvetett befolyásokat is figyelembe véve ennél még nagyobb számokkal találkozhatunk. Azon személyek száma, akik közvetett módon több mint 6 vállalkozást irányítanak mára már 10,5 ezer fő, de a 11 céget közvetetten birtokló személyek száma is 3,5 ezer fő!

Végso tulajdonosok száma a hozzájuk közvetlenül vagy közvetetten köthető vállalkozások számának függvényében

Végso tulajdonoshoz köthető cégek száma	Magánszemély végso tulajdonosok száma
6-10	6 976
11-50	3 468
50 felett	57

Jelenleg a tulajdonosok, ügyvezetők 79 százaléka csak 1 vállalkozásban rendelkezik befolyással, ami azt feltételezi, hogy a cégalapítások többségében a korábbi cégből történő kiszállást jelentik, vagy a cég teljes magára hagyásával járnak együtt. A frissen alapított cégek esetében az alapítók, aláíró magánszemélyek átlag életkora 41,6 év, a friss pályakezdők még váratnak magukra a cégalapítással. A 2000-es évek elején még 40 év alatt volt a cégalapítók átlagéletkora, amely valamelyest eltolódott 2022-re, de nem várható, hogy tovább növekszik, vélhetően sokáig 41-42 év körül fog maradni.